

N D E R D E L O E P

te oefenen, bijvoorbeeld de *Basiscursus Nederlands voor buitenlanders* van de Delftse Methode. Deze methode vergt wel het nodige leeswerk en was daarom voor Latifa te hoog gegrepen. Wel werkte zij met *Een dag met Fatima Tas*⁷. Ze keek dan een paar keer naar de plaatjes terwijl ze naar de cd luisterde. Daarna luisterde ze en zei ze na wat ze hoorde zonder ondersteuning van de foto's. Het materiaal is anders bedoeld, maar het was wel effectief voor Latifa.

De cursisten werkten veel zelfstandig, vaak met behulp van individuele instructies en feedback. Gezamenlijk is er tijd besteed aan door Appel gemaakte oefentoetsen⁸. Appel geeft aan dat hij verwacht dat met zijn oefentoetsen het natuurlijke spreektempo (dat veel docenten juist hebben afgeleerd omdat zij taal willen aanleren) goed geoefend kan worden. De cursisten wennen op deze manier ook aan vreemde stemmen. Appel geeft als tip dat docenten en cursisten zich niet teveel zorgen moeten maken over het onderdeel 'verhalen navertellen' aangezien dit onderdeel toch niet meetelt in de eindscore. Over de vorm en inhoud van de TGN is ook veel uitleg gegeven in de groep van Latifa. Appel communiceerde hierover met de Nederlands sprekende familie

van Latifa tijdens momenten voor of na de les en verder door middel van een schriftje, via de telefoon, e-mail en chat. Ondanks het feit dat Latifa veel afwezig was gedurende de cursus en zij de oefentoetsen erg moeilijk vond, is zij in Marokko uiteindelijk geslaagd voor de TGN met een puntenaantal net onder niveau A2.

Conclusie

Het lijkt heel goed mogelijk om alfacursisten te trainen voor de TGN. Het gevaar dat zich echter aandient is, zoals bij veel toetsen, dat er een zogenoemd *backwash effect* optreedt. De inhoud van de toets stuurt het leergedrag en de motivatie van de kandidaten sterk. Anders gezegd, kandidaten leren alleen maar die onderdelen van de toets waarvan duidelijk is dat ze ook daadwerkelijk getoetst worden. Latifa haalde een puntenaantal dat overeenkwam met het niveau van net onder A2. Appel geeft echter aan dat hij haar op de mondelinge vaardigheden inschat rond niveau A1. Je kunt je afvragen of de toets hier meet wat hij moet meten, namelijk het gemak waarmee kandidaten Nederlands kunnen verstaan en begrijpen en hierop adequaat en verstaanbaar in het Nederlands kunnen reageren. Het is aan de docent om zijn of haar alfacur-

sisten op een zinnige manier toe te rusten voor deze opdracht.

¹ Verantwoording Toets Gesproken Nederlands (CINOP, LTS, Ordinate), CINOP, 2005. Te vinden op www.justitie.nl (zoekterm Verantwoording TGN)

² Uit oefentoetsen van www.ikwilnaarnederland.nl

³ Idem noot 2

⁴ Uit: Van der Toorn-Schutte, J. (2007). *Op Weg. Voorbereiding op de taaltoets van het Inburgeringsexamen*. Amsterdam: Uitgeverij Boom.

⁵ Idem noot 1

⁶ Ambrasoft. TaalTrainer. (www.ambrasoft.nl)

⁷ Das, A. (2005). *Een dag met Fatima Tas*. Nederlands spreken en begrijpen. Coutinho.

⁸ Idem noot 2

E R H A A L I N D E K L A S

Hoe Anansi 7000 euro kreeg

De Anansi-verhalen zijn een voorbeeld van volksverhalen die over de hele wereld mondeling worden verspreid. Deze verhalen over de spin Anansi worden verteld in West-Afrika en het Caraïbisch gebied. Anansi misleidt in de verhalen door zijn slimheid de machtigen en sterken. Vroeger hadden de Anansi-verhalen een moralistische of juist een protestfunctie, maar tegenwoordig hebben ze vooral amusementswaarde.

NIENKE WASSENBERG/STUDENT RADBOUD UNIVERSITEIT, NIJMEGEN

Hoe Anansi 7000 euro kreeg

Anansi heeft geld nodig.
Hij is erg slim.
Hij wil veel geld krijgen.
Dat geld wil hij niet terugbetalen.

Anansi gaat naar meneer Kakkerlak.
Hij vraagt duizend euro.
Over twee weken zal Anansi het geld
aan meneer Kakkerlak teruggeven.
Dat vindt meneer Kakkerlak goed.
Hij geeft duizend euro aan Anansi.
'Dit gaat goed', denkt Anansi.

Hij gaat naar meneer Haan.
Anansi vertelt hetzelfde als aan meneer Kakkerlak.
Hij krijgt ook duizend euro van meneer Haan.
Dan gaat Anansi naar Ba Tigri en naar meneer Jager.
Ook aan hen vraagt hij duizend euro.
Anansi heeft nu vierduizend euro geleend.

Twee weken later schrijft Anansi naar iedereen een brief.
Hij vraagt of ze naar hem toe willen komen.
Ze moeten om de beurt komen.

Eerst komt meneer Kakkerlak.
Anansi begroet meneer Kakkerlak vriendelijk.
Meneer Kakkerlak ziet meneer Haan komen.
Hij zegt: 'Daar komt mijn vijand.'
'Vijand?', vraagt Anansi,
'meneer Haan komt op bezoek.'
'Meneer Haan mag mij niet zien', zegt meneer Kakkerlak.
'Dan verstop je je maar in het kleine kamertje',
zegt Anansi. 'Je moet heel stil zijn.'

Anansi vraagt meneer Haan of hij binnenkomt.
Hij vertelt mooie verhalen aan meneer Haan.
Dan ziet meneer Haan Ba Tigri aankomen.
Hij vraagt: 'Wat doet Ba Tigri hier?'
Wij vinden elkaar niet aardig.'
Anansi zegt: 'Dat wist ik niet.'
Wacht maar in het kleine kamertje.'
Meneer Haan gaat naar het kamertje.
Hij ziet meneer Kakkerlak zitten.
Meneer Haan eet meneer Kakkerlak op.

Begrijp je al wat Anansi van plan is?

Ba Tigri is bij Anansi aangekomen.
Hij zegt: 'Ik heb honger.
Ik heb zin in vlees van de haan.'
Anansi zegt: 'Jij bent mijn beste vriend.
Ik heb een verrassing voor je.
Ga maar eens in het kleine kamertje kijken.'

Ba Tigri is heel nieuwsgierig.
Hij gaat naar het kamertje.
Hij ziet meneer Haan zitten.
Ba Tigri eet meneer Haan op.

Dan komt meneer Jager met zijn hond aan.
Anansi laat meneer Jager binnen.
De hond begint te blaffen.
Hij staat voor de deur van het kleine kamertje.
Meneer Jager zegt: 'Er zit iets in het kamertje.'
Hij pakt zijn geweer.
Hij gaat naar het kamertje.
Meneer Jager ziet Ba Tigri.
Hij schiet Ba Tigri dood.

Anansi huilt heel hard.
Hij schreeuwt: 'Wat doe jij nou?
Het is heel moeilijk om een levende tijger te vangen.
Ba Tigri was voor de koning.
Wat moet ik nu doen?'

Meneer Jager wordt er verlegen van.
'Hoeveel geld krijg je van de koning?' vraagt hij.
'Ik zou vierduizend euro krijgen', snikt Anansi.
Meneer Jager zegt: 'Ik maak het goed.
Ik krijg nog duizend euro van jou.
Die hoeft jij niet terug te geven.
Ik geef je nog drieduizend euro.
Stop alsjeblieft met huilen.'

Zo hoeft Anansi het geld niet terug te geven.
En hij heeft er ook nog drieduizend euro bij gekregen.

Illustratie Conny van der Neut